

Madis Timpson
Riigikogu õiguskomisjon
oiguskomisjon@riigikogu.ee

Meie 11.11.2025 nr 1.1-11/4876-1

Muudatusettepanek eelnõule 726 SE

Austatud õiguskomisjoni esimees

Riigikogu menetluses on täitemenetluse seadustiku ning tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seaduse muutmise seadus 726 SE.

Eelnõuga sätestatakse kohustus avaldada andmejälgija rakenduses teave täitmisregistri kaudu tehtud päringute kohta. Erandiks on juhtumid, kus päringu tegija võib seaduses ette nähtud juhtudel edastada andmesubjektile teavet andmete töötlemise kohta hiljem, piirata selle esitamist või keelduda selle väljastamisest. Eelnõuga planeeritud muudatuste ning eelkõige viidatud erandlike olukordade sügavamal analüüsimisel on ilmnunud kitsaskohad, mille lahendamiseks vajab Maksu- ja Tolliamet täiendavat aega.

Rahandusministeerium palub andmejälgija asjatundliku ja turvalise rakendamise tagamiseks võimaldada Maksu- ja Tolliametile infosüsteemide uuendamiseks sama tähtaja, mis eelnõuga on antud Politsei- ja Piirivalveametile ning Kaitsepolitseiametile.

Palun seega eelnõu §-ga 2 planeeritav tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seaduse § 11⁹ lõige 2 sätestada järgmises sõnastuses:

„(2) Politsei- ja Piirivalveameti, Maksu- ja Tolliameti ja Kaitsepolitseiameti infosüsteemid peavad vastama täitemenetluse seadustiku § 63 lõike 2 teises lauses nimetatud tingimustele hiljemalt 2026. aasta 1. oktoobril.”.

Selgitus:

Eelnõus on sätestatud Maksu- ja Tolliametile andmejälgija laiema kasutusele võtmise tähtajaks 2026. aasta veebruar. Amet on andmejälgija rakendusega liidestunud, kuid eelnõuga planeeritud muudatuste rakendamiseks on siiski tarvis infosüsteeme uuendada. Muudatuste analüüsimisel on selgunud, et nende rakendamine eeldab tõenäoliselt oluliselt keerukamaid tehnilisi lahendusi, kui amet algselt kitsas ajaraamis hindas. Soovides tagada andmejälgija

toimivus, vastavus õigusaktidele ja andmetöötluse turvalisus, on kriitilise tähtsusega anda muudatustest puudutatud asutustele piisav aeg vajalike arenduste tegemiseks ja ebaselguste lahendamiseks. Seetõttu on vaja sätestada Maksu- ja Tolliamet infosüsteemide uuendamise tähtajaks 2026. aasta oktoober.

Näiteks kriminaalmenetlustes, sh rahvusvaheliste uurimisorganite päringute puhul, on infopäringu kohta teabe avalikustamine keelatud enne menetluse lõppemist. Maksu- ja Tolliameti olemasolevad andmejälgija lahendused ei sisalda sellist funktsionaalsust, mis võimaldaks andmete viivitusega edastamist. Sellise uue funktsionaalsuse väljatöötamine nõuab märkimisväärselt lisaaega ja täiendavaid arendusressursse. See eeldab uute tehniliste lahenduste loomist ja integreerimist olemasolevate süsteemidega, et tagada andmete konfidentsiaalsus ja õigusaktidest tulenevate nõuete täitmine.

Piiriüleste maksukontrollidega seotud infopäringutesse puutuvalt ei ole veel selgust, kuidas tagada, et partnerriigid teavitaksid Maksu- ja Tolliametit viivitamatult menetluse või muu toimingu lõppemisest, et infopäringu kohta teave avalikustada. Partnerriigi maksuhalduril on samuti kohustus maksukohustuslast teavitada tema andmete töötlemisest esimesel võimalusel, kuid piiriülestes maksukontrollides ei ole maksukohustuslase teavitamine üksikasjalikult koordineeritud.

Pikem tähtaeg andmejälgija laiemaks kasutusele võtmiseks võimaldab loodetavasti enne muudatuste rakendumist jõuda ka selgusele avalikustamisele kuuluva andmekoosseisu üksikasjades. Näiteks, kui avaldama peab ka infopäringu tegija nime ja isikukoodi, siis igas menetluses ei pruugi see olla lubatud ega õigustatud, arvestades menetlusosaliste õiguste kaitse põhimõtteid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Ligi
rahandusminister

Anneli Valgma 5885 1315
Anneli.Valgma@fin.ee